

lahaja vsak terek, četrtak in sobota. — Cenar: Za celo leto 56 K, za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 5 kron. Posamezne številke stane 80 vinarjev. Za pisane naročbe brez pošiljave morajo se ne moremo oziroma naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Neizplačani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisov se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravitelstvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljene prostoru in sicer: za navadne oglase po 48 v od 1 mm, za poslana, nanašala občin zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne notiče med tekstom 8 v od vrste. Mali oglasi (največ 4 vrste) 6 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Našim ljudem ...

Zivimo sicer v sredi predpustnih zabav in veselja, vendar se nam zdi potrebno, ravno te dni zopet enkrat resno spregovoriti z — našimi ljudmi. Zopet se širijo epidemično razne bolezni in zdj se nam, da se ravno tako epidemično širijo tudi duševne bolezni, posebno pa duševna apatija in letargija.

Ta epidemija se ni razpasla samo pri nas, tudi v širši Jugoslaviji se je bohotno razpasla, čez celo Hrvaško in Srbijo, ravno tako pa jo poznajo tudi v bratski Čehoslovaški in vseh drugih evropskih državah, ravno tako, kakor draginja. Zdravniki iščejo sredstva proti epidemičnim boleznim, in tudi proti duševnim boleznim so že vstali idealni borci. V Zagrebu je ustanovil najboljši jugoslovanski publicist Milan Marjanović tednik »Obnova«, ki se peča edino s preroditvijo mrtvih duš v narodu. Zbral je okoli sebe močen krog idealistov, ki pa so kinalu uvideli, da ne zadostuje samo list, ampak treba z obnovnim delom seči v vsa društva in v vse stanove ter stranke. Delo napreduje, krog se širi in tudi pozitivni uspehi so se v kratkem pokazali v marsikateri novi, koristni narodni instituciji.

Tudi na Češkem je vstalo podobno gibanje pod imenom »Republikanska liga«, ki se hoče boriti predvsem proti korupciji v javnem življenju. Ko pa je prišla deputacija te »Republikanske lige« k največjemu in svetovnemu bojevniku proti korupciji v javnem in zasebnem življenju, predsedniku republike, prof. Masaryku, ki je posvetil celo svoje življenje boju za narodno prerodenje, — tedaj je ta 70letni javni delavec rekel deputaciji: »Ni danes najvažnejše pridigati moralo in ustanavljati društva za takšno pridiganje, ki je večinoma neplodno. Danes je bolj čas pozitivnega dela in koristnejše je, da se vsi oni, ki so moralno ogorčeni nad današnjimi razmerami, vržejo z vso svojo energijo in svojim čistim postojanjem v življenje samo in tam s svojim poštenjem in nesebičnim udejstvovanjem ustvarjajo razmere, kakršne si želijo v svobodni, moralno občiščeni domovini!«

Pri nas nimamo »Obnove«, nimamo »Republikanske lige«, pač pa imamo toliko moralnih pridigarjev, da bi jih prav lahko izvažali kot odlično robo v vse druge države, če bi jih hoteli kje sprefiti. Največ pa jih je menda v naši JDS. Njih najznačilnejša poteza je ta, da od

jutra do večera zmerjajo, vse okritizirajo in ogledajo, vsakdo razven njih je lopov, koritar, lenul, nezmožen, če ne idijot, itd. Nikdar jih ne vidiš veselega obraza, ker to bi že smatrali za greh. Iz kota v kot stikajo in sumičijo, pišejo zbadljive notice in časopisi, ki ne obglavijo in ne raztrgajo v vsaki številki vsaj po par veličin, so v njihovih očeh korumpirani, kakor zagrebški verižniki. Ustanavljajo nove stranke, ali vsaj z zmerjanjem pripravljajo svoj prehod, grizejo pa naprej, ne da bi sami količkej napravili. Poglejmo Maribor, Ptuj ito doli do Ljubljane, povsod ista slika. Par ljudi se žrtvuje, izčrpajo svoje moči v političnem in kulturnem delu, za to da jih najbližji vsak dan izza kota oblagajo. V Mariboru je bil n. pr. občni zbor Čitavnice nesklepčen, ker ni prišel niti odbor, planinski ples pa je bil baže tako ogroženo obiskan, da so morali že ob 10. uri s policijo zastražiti vse vhode in je stal ta ples toliko, da bi lahko s tistim denarjem kupili v Mariboru po današnjih cenah lepo hišo. In vsa ta ogromna masa je ob zapravljanju tisočakov — kritizirala ...

»Zveza prosvetnih društev« je vprašala vsa nepolitična društva, če želijo predavati, niti eno se ni odzvalo, niti ena razposlana nabiralna pola se ni vrnila, pač pa so vsi kraji dan na dan natrpani z veselicami in plesi, s katerih se nobeden ne vrne, ne da bi napravil vsaj stotak. Je to naša inteligenca ali ni? Je vsa njena kritika upravičena ali ne? Zelo vsakdanji izgovor za pasivnost je tudi ta, da smo advokatska stranka. Če pa takšne modrijane vprašate, koliko advokatov pravzaprav v naši stranki politično deluje in kaj imajo očiti oni res našim strankarskim odvetnikom, nimajo odgovora in iščejo zopet drug očetek, da se stranka ne briga za uradništvo in ko jim predočiš ves gigantski boj, ki ga je ravno JDS izvedla za uradništvo, posebno pa njen zastopnik v ministrstvu dr. Kramer in če mislijo, da se bo kaka kmečka ali delavska stranka bolj zavzela za uradniške plače, morajo zopet molčati in preidejo na verižnike. Pa jim predočite vse ostre naredbe, ki jih je izdala proti draginji in verižništvu demokratska vlada in ostre kazni, ki so že doletele »najodličnejše« bogatne, — vse to ni nič, jezno zabulijo v Vas in koncem koncev ste tudi Vi, če že ne sam verižnik in koritar, pa vsaj na vsak način manj vreden, — ker tudi ne zmerjate. Kajti, samo to je danes moderno in pametno.

Čudo-li torej, če nisem v Italiji opazil zrele črešnje ali murve? Še na pol zelene plodove so pojedli lačni ljudje in jedva se je bilo začelo latje žita nekoliko polniti, že je bila stradajoča armija na ogonih, da si nabere iz klasja mlečnatih nezrelih zrn. Dočim je bil v mirnih časih narednik velik gospod, se je v vojni, kjer je avtoriteta obče trpela, izprevržlo razmerje njemu v škodo. Če si tako tešel mimo njive, si videl tu in tam v razorni sedeti kakega »žoltega«, ki je nekoliko sramežljivo z bajonetom sekal klasje, da si ga potem nad ognjem osmoli in opravi in izmene ter nato — če le možno — v mlinu za kavo zmleje. Tak zdob so si kuhali in sam sem okusil, da je bila to »dobra in tečna« hrana, če je bilo pridane vsaj nekaj soli in kake začimbe. — Tu pa moram opomniti, da se je godilo to potem, ko je bil izginil iz okolice že slednji pes in ko se ni več plazila niti jedna mačka okoli umazanih hiš v Cessaltu.

A jeden pes je še dihal v Cessaltu; poležaval je pod brajdami in nemarno zdehal. Nič ni motilo njegovega lepega življenja; in če je kdaj hlastnil po nadležni muhi, mu tega ni velet glad. To pa ni bil kak navaden pes. Dočim smo v avstroogrski armadi razlikovali dve kategoriji, namreč gospodo oficirje in veliko maso drugih, ki so bili oficijelno sicer tudi ljudje, delansko pa — psi, ta ru sedeti kakega »žoltega«, ki je nekogažist brez čina« sredi med gospodom

Nas vse to ne sme spraviti s tira in iti moramo preko vsega svojo pot. Ni hvaležno in popularno to delo, v zadostenje pa nam je, da nismo osameli, ampak nas je mnogo, ki ne gremo za vsakim vetrom. Ljudem pa, ki so se pred kratkim prisegali na naš prapor in so po našem hrbtu priplezali na udobna mesta, pa nam danes svojim večnim nerganjem mečejo polena pod noge, moramo povedati, da jih ne moremo smatrati več za svoje in upamo, da bodo s takšnimi veterjnaki tudi druge stranke pravočasno obračunale. Ne očitamo nikomur prestopa v drugo stranko, če se je to izvršilo na podlagi miselnega razvoja, boriti pa se morajo solidarno vse stranke proti nadutežem, ki mislijo, da so politične stranke samo za to tu, da se borijo za osebne koristi svojih pristašev. Politično delovati se pravi delati za državo in to je vodilno geslo naše stranke. Vemo in prav dobro se zavedamo, da danes nismo najpopularnejša stranka, ravno tako dobro pa tudi vemo, da si bo marsikatera nova pečena stranka ožgala prste in se davno prej preživela, ko bo rodilo nesebično delo naše stranke sadove.

In tako smo menda na vse strani precej jasno povedali, kar komu gre, sebi in drugim. Kdor je z nami, z nami pol, toda iz ljubezni do stvari, — trotov pa ne moremo več trpeti v svoji sredi! — a.

Delovanje „Občeslov. obrtnega društva v Celju“.

(Konec.)

Društvo si je v preteklem letu že ustanovilo majhen obrtniški **podporni sklad**. Prvi zneski v ta sklad so izvirali iz prostovoljnih prispevkov društvenih članov, iz naklonij Lastnega doma in Zadržne zveze, ki sta prispevala po 400 K oz. 200 K. Temu skladu je namenjena tudi današnja prireditelj, 1. slovenski obrtniški ples, in upam, da se bo iz tega čistega dobička znatno povečal naš obrtniški podporni fond.

Te in razne druge zadeve so se razpravljale na obrtniških sestankih. Ti obrtniški sestanki so postali znani in se posnemajo v celi Sloveniji in deloma že tudi na Hrvaškem. Začetek se je menda storil v našem društvu že pred več kakor 20 leti, do tako lepega pomena in tako velikega obsega pa menda niso prišli nikjer kakor v Celju. Tekom 10 mesecev bilo jih je 37. Skoro na vsakem teh sestankov se je razpravljalo o kakem važnem in mozem. Imenoval se je »Herrenhund« in je bil neposredno podložen poveljniku jurišajočega bataljona g. hejtmamu Sivegu.

Ta pes — ne morem se opravičiti, kako sem mogel pozabiti cenjeno ime — je imel velike zmožnosti. Znal je baže marsikaj, kar ni dano vsaki mrcini. Bil je ponos, veselje in koncem koncev črna žalost g. hejtmama Sivega. Pa ni čudno, da je bil pes kaj posebnega. Saj je bil priljubljen gost v oficirski menaži, kjer je vlekel na uho duhovite družabne razgovore in če je zašel v pisarno generalnega štaba, je zopet čul le globoko modrost in za življenje prepotrebne reči.

Nekega dne pa je bil pes izginil. Nečuvno! Zapustil je postojanko brez vednosti gospoda hejtmama Sivega. Mislili so, da se je napotil malo naprej in bali so se, da ne bi zašel preblizu Pijave, kjer bi ga znala zasačiti kaka blodna svinčenka. Neki satir je g. hejtmama celo zaupno opozoril na možnost, da je pes našel kak italijanski propagandni listek in je — dezertiral. Pa g. Sivy se ni več šalil. Bil je pobit in tako nezmožen življenja, da se je bilo bati, da odreče v bližnji ofenzivi ves šturmbataljon. Čakali so več dni na povratek psa, a ko Herrenhunda ni bilo, je hejtmam Sivy začel verjeti, da mu je pes storil smrt, morda celo junaško na polju časti in slave tam ob Pijavi.

Že prej sem bil omenil, da »okoli Cessalta ni bilo ne psov ne mačk. Psi

nem obrtniškem vprašanju ali pa se je slišal kak podučen govor. Obrtništvo se je uvažalo v znanje določb obrtnega reda, poučevalo o pomenu organizacije, o važnosti valutnega vprašanja, izvozne politike, trgovinskih pogodb, o obrtniških odnosih v Srbiji, o ustroju obrtnega šotstva itd. Mnogi prijatelji obrtništva so se poleg društvenega predsednika in tajnika prijavljali za takšna predavanja; med njimi posebno omenjam gospode dr. Kuckovca, dr. Božiča, dr. Reimana, ravnatelja Marinčeka, zadržnega tajnika Lesničarja, katerim bodi pri tej priliki izrečena za njihov trud iskrena zahvala. Obrtniški sestanki so postali za celjsko obrtništvo nujno potrebni; če se danes na takem sestanku snide nad 40 udeležencev obrtnikov, ni to več redka prikazen. Ti sestanki so društvu pridobili marsikatero novega člana in stari Celjani, ki so poprej delovali v nemških obrtniških društvih, naglašajo, da so sestanki nekaj tako izbornega, da kaj takega doslej niso poznali. Posebej omeniti moram obrtniški zlet v Laško dne 19. junija, kjer smo si ogledali tamošnji muzej nadučitelja Valentiniča in delniško pivovarno, katero nam je prijazno in poljudno razkazoval g. ravnatelj Gaiselreiter.

Površno bi bilo moje poročilo, ako bi ne omenil največjega obrtniškega sestanka, 1. jugoslovanskega obrtniškega zbornega v hotelu Union dne 9. novembra 1919. Na poziv našega društva zbralo se je ta dan nad 300 obrtnikov iz cele Jugoslavije pod jugoslovansko državno in slovensko zastavo, ki sta ta dan prvokrat vihrali raz bivše celjske nemške kule, in si na veleznanimivem zborovanju določalo za bodoče delo skupne smernice. Ministrstvo za trgovino in industrijo, deželna vlada za Slovenijo, okrajno glavarstvo, trgovske in obrtniške zbornice iz Ljubljane, Zagreba in Beograda, Obrtno pospeševalni urad v Ljubljani, višji šolski svet, vsi so poslali na zbor svoje delegate, da čujejo želje obrtništva in o njih poročajo. Zbora so se udeležili osebno trije narodni poslanci demokratske zajednice, pozdravili so ga najvišji krogi, pred vsemi Njegovo Veličanstvo regent Aleksander, ministar za trgovino in industrijo dr. Kramer in predsednik deželne vlade dr. Žerjav. Nebroj brzojavnih in pisemenih pozdravov dokazuje, da bi bil obisk zbora naravnost velikanski, ako bi ne bilo tako tehtnih zaprek: tiskovni štrajk na eni strani in popolno ustavljenje železniškega prometa na drugi strani.

Na shodu smo slišali temeljita pred-

so naši vojščaki svobodno pobijali in si jih pripravljali kot dobave k nezadostni menaži. Mačka pa se drži bolj doma in čisto je trebalo zvijače, da so jo izvabili in pahnili v nesrečo. Tako je bila odšla nekoč deputacija v neko hišo, kjer so imeli za medle razmere še dosti rejenege mačka. Dopovedali so z znaki, kretanjami in nekimi drobtinami italijansčine gospodinji, da ima gospod general, komandant divizije, v stanovanju strašno mnogo miši. Da jih prežene, rabi ravno njenega mačka. — Signor, general, eccellenza, commandante, division, pa maček in miši ... No, seveda; ženski se je zdela zveza nekam čudna, pa vendar ... Dala je mačka, ki ga ni videla nikoli več.

Zgodilo se je, da je postal glad v zasedenih krajih tolik, da je civilno prebivalstvo začelo klati svoje zadnje krave-mlekarice, da bi se preživelo. Med Cessaltom in Ceggio ob cesti je stala kočica, kjer je začel mlad Italijan mesarjijo. Prodaval je govedino izprva po tri, potem po šest in osem kron ali avstrijskih lir kilogram. Tam so tudi naši ljudje kupovali, dasi je bilo i kupovanje njim, i prodajanje njemu prepovedano. In nekega dneva je začutil tudi hejtmam Sivy glad. Mož menda ni bil posebno priljubljen in zato so njegovi lastni ljudje sklenili, da mu posebno postrežejo.

Tam doli ob cesti je stal kilogram mesa osem kron. In steza je bila grda in kočica ne preblizu. Kaj torej? Sestavil se

Porcija pasje pečenke.

Vinko V. Gaberc.

Bilo je to v Cessaltu (Cessalto). O nim srečnim dušam, ki ne vedo, kje se nahaja ta kraj, povem, da je to pristna italijanska vasica med Livnico (Livenza) in Pijavo, menda sredi razdalje. Leži kake tri četrte ure od Čeze (Ceggia) napram severozapadu. Ceggia pa je morda trg in železniška postaja pred slavnim San Donā di Piave, kojega okolica nam je pogoltnila za časa avstroogrške ofenzive tudi toliko slovenskih ljudi 87. celjskega in 97. tržaškega polka.

Cessalto in Ceggia sta kraja, ki sta tvorila demarkacijo oblasti kraljice Malarije, katera je davila svoje sužnje podanike od tam naprej proti Piavi in nazaj preko močvirja do Livenze. Tod so umirali same iznemoglosti. Delo zlobne Malarije pa je krepko pospeševal tiran Olad, ki koncem vojne že ni nikomur več prizanašal.

Dočim se je izpočetka v Italiji vsepovsod izborna živelo, je postala meseca majnika prehrana povsem nezadostna. Ne samo ješči ali požrešni ljudje so stradali, tudi možje s povsem normalnim želodcem in tekmo so začeli slabeti in so iskali, da si kjerkoli in kakorkoli najdejo kaj za gladni želodec. Še iz oficirske kuhinje ni več strujil oni blagodišeči vonj, ki je krepil v »gospodi« voljo za nadaljevanje vojne, pri »moštvu« pa nevoljo, zavist in zabavljanje.

vani glede organizacije obrtništva, glede obrtnega šolstva, glede obrtniškega zavarovanja, delovnega časa, obrtnega kredita in obrtne zakonodaje, ter so se sklenile na podlagi teh predavanj, ki so se jih udeležili slovenski, hrvaški kakor tudi srbski poročevalci, primerne resolucije, ki jih je naše društvo izdelalo in odposlalo vsem v poštev prihajajočim oblastim in korporacijam v celi Jugoslaviji. Ta obrtniški zbor bo ovekovečen tudi v posebni brošuri. Posebej naglašam tu le svečano spomenico proti odredbi o 8-urnem delu, sestavljeno od temperamentnega hrv. por. tajnika Čupaka in odposlano na ministra za trgovino in industrijo ter ustanovitev »Osrednjega biroja za pripravo občega obrtniškega kongresa v Beogradu«, ki je takoj pričel z delom.

V svoje prijetno presenečenje smo na shodi konstatirali, da v svojih nazorih in stremljenjih vključno različni vzgoji in različnemu razvoju pod prejšnjimi vladami jugoslovansko obrtništvo vseh treh plemen popolnoma soglaša, še več: da obrtniški stan kulturno in politično ni tako zaostal za drugimi stanovi, kakor se je mnogostransko mislilo. Od slovenskega poročevalca predlagane resolucije glede obrtnega šolstva, skoz in skoz napredne, so bile od celega zbora navdušeno sprejete, med njimi zahteva po podnevnem šolskem pouku; od hrvaškega poročevalca izvira zahteva, da se čitanja in pisanja ne več fantije ne sprejemajo v nobeno obrt. In srbski govornik je odločno zavračal misel, da naj bi se obrtniki pehali za poslaniškim mandati, ker bi se s tem najboljše moči izgubile v strankarskem boju. Besede, ki so pač vzbudile precej pozornosti in v prvem momentu malo neverjetnega zmigavanja. Kako pa obrtništvo v celoti v resnici misli, so pokazali zadnji dnevi. Pred 2 mesecema je stopila na plan klika z namero, ustanoviti posebno obrtniško pol. stranko, seveda da si pridobi nekaj mest v narodni skupščini. In ni našla so-mišljenikov. Na ustanovnem zboru pretekli teden v Ljubljani je ta klika doživela tako razočaranje, da si bo pač premislila kedaj zopet v javnosti nastopiti. Takšno soglasje in v javnosti nastopiti. Takšno soglasje in v javnosti nastopiti. Takšno soglasje in v javnosti nastopiti.

S ponosom naglašam, da je ta zbor kljub vsem težkočam, ki so nas ovirale, popolnoma uspel, in si naše društvo lahko pripisuje zaslugo, da je prvič sklicalo na skupno posvetovanje vse jugoslovansko obrtništvo in položilo temeljni kamen za vse naše enotno delo. V tem tiči velik pomen tega zbora in to priznavajo osobito tudi Srbi, ki pravijo v posebnem dopisu z dne 24. novembra 1919, da je zaradi tako bratskega in srčnega sprejema njihovih delegatov »Srbsko znanstveno očarano i to mu uleva optimizem i daje nade na bolju budućnost, ne samo svojo, već i budućnost celog znanstvenstva naše ujedinjene otačbine«, in da se bode na tem temeljnem kamnu sezidal »veličanstveni dom, dom bratski zagrljenog i ujedinjenog znanstvenstva, koje će biti dovoljno jako i sve-

je »akcijski odbor«, ki je iskal interese te pečenke. Lačnih ljudij vse polno, denarja dovolj. Zbrali so lire za govedino in našli so jih precej. Kupili pa niso stabe govedine, ampak rabili so prijeli spečega psa - Herrenhunda in so ga zadavili. Še jeknil ni; tako so pravili pozneje. Hejtmán Sivy je bil s pečenko zelo zadovoljen in polenta je kar plavala v mašč. — Bil je tako srečen, da je kuharju obljubil, da ga pri prvi priliki pod kako pretvezo napravi za frajtarja — v priznanje za slug. Zadržali so bili tudi vsi drugi in so se čudili, da more kuharski umetnik iz stare krave pripraviti tak grizljaj.

A nič ni tako skrito, da bi ne bilo o-čito. Začelo se je sumničje, govorice so se do vrata vzdruževale, besede niso potihnile. Čul jih je tudi hejtmán Sivy. Vse se je jemalo: Doba pojedine in čas, ko je izginil pes. Gospod Sivy je postal žolt, nato zelen in slednjič ves plav in je stekel h generalu — odjaviti psa. Bil je za ofenzivo in šurm zelo razpoložen. Začel je preiskavo. Dognali so morilce. Oni, ki je psa drl in trebil in kuhar sta bila najbolj kaznovana. V »befelu« so zapisali, da so brez potrebe ubili dragocnega dresiranega Herrenhunda. Vse se je smejalo.

Pan hejtmán Sivy pa je zaprosil z ozirom na svojo nervoznost dopusta, ki so mu ga tik pred ofenzivo resnično dali.

sno, da brani svoje zajedničke interese, a kroz njih i interese celokupnog našeg ujedinjenog naroda. Ne pretiram, če pravim, da je 9. novembra 1919 bil ne le za obrtništvo, marveč za slovensko Celje sploh najlepši dan, ki smo ga doživeli do sedaj, je bil dogodek prve vrste predvsem za naše društvo ter mu je zagotovil za bodočnost najlepši ugled in vpliv.

S tem zaključim poročilo o delovanju društva tekom 10 mesecev lanskega leta. Poročilo obsega delovanje pač le v glavnih točkah, ne vsebuje pa mnogega podrobnega dela, ki se ga je z večjim ali manjšim vspehom še poleg tega izvršilo. Mislim pa, da že ti podatki dajejo vsaj priličen vpogled in vas prepričujejo, da društvo ni spalo, marveč je storilo v preteklem letu v polnem obsegu svojo dolžnost, kolikor je to brez vzdrževanja lastne pisarne odobnikom bilo poleg izvrševanja poklicnih dolžnosti pač mogoče. Toliko lahko rečem, da bo do sedaj delo nudilo dobro podlago za bodoče delovanje društva; gotovo se bodo še danes razpravljali predlogi glede bodočega delovanja, zagotavljam vas, da jih bo društvo tudi po možnosti uvaževalo, čisto gotovo pa je, da bi se morala ustvariti posebna društvena pisarna, kakor hitro se delo še bolj razvije. To pa bo potrebno, če hočemo napredovati. Pred nami je pred vsem tesna organizacija vsega slovenskega obrtništva, pred nami je nujno potrebna cena preskrba živil, pred nami je ustanavljanje novih industrijskih podjetij in sosebno nujna ustanovitev velikega podpornega sklada, ki naj zagotovi preživljanje osirotelim obrtniškim rodbinam in delanežnim obrtnikom ter odpomore po volni oškodovanim članom. Gospod! Če bi nobenih drugih vprašanj ne bilo rešiti, so to tako velike naloge, da jih bomo mogli le takrat v vspehom rešiti, če bomo našli v obrtništvu jako oporo. Zaradi tega vam ob sklepu kličem: Ne slabimo se v političnem strankarstvu, združimo pa se v silno stanovsko organizacijo, ki bo jaka dovolj, da bo nastopila zoper vsakega neprijatelja obrtništva in ga pomandrala! Naša organizacija se naj razširi do zadnje slovenske vasi, zberimo v svoji sredini zadnjega slovenskega obrtnika in prepričajmo ga, da oboka, ki ga prispeva posameznik v malenkostnem znesku društvu, je le majhen prispevek za veliko zgradbo, od katere bo lahko vsak obrtnik imel največjih koristi. In k temu naj priporome vsak posameznik po svojih močeh. — S tem končam.

POLITIČNE VESTI.

Vladna pogajanja z opozicijo. 7. tm. vršila se je prva seja delegatov demokratske zajednice in opozicijskega bloka. Dne 8. tm. so se pogajanja nadaljevala. Stranke opozicijskega bloka so imenovalle svoje delegate. Demokratska zajednica je imenovala g. Timotijeviča in Svetozara Pribičevića. Za opozicijo otvarja pogajanja dr. Korošec. K tem pogajanjem so poslali demokrati g. Timotijeviča. Dr. Korošec zahteva v imenu opozicije: 1. da sestavi kabinet koncentracijske vlade; 2. da naj parlament voli ustavni odbor; 3. parlament naj uredi volilni zakon in druge važne zakonske predloge, kakor proračun, ratifikacijo mirovnih pogodb, zakon glede Narodne banke, valutno vprašanje itd.; 4. parlament naj zboruje stalno; 5. Timotijevič je odvrnil, da demokratska zajednica pristane le na sledeče: 1. da se sestavi koncentracijska vlada; 2. da bo vlada imenovala ustavni odbor; 3. da sedanji parlament sprejme volilni zakon; nato se bodo takoj vršile nove volitve in sicer zato, ker sedanji parlament ni več delavozmožen.

Dr. Pavlovič vrnil mandat. Predsednik parlamenta dr. Pavlovič je bil 7. tm. v avdijenci pri prestolnasledniku ter mu vrnil poverjeni mu mandat, ker je dr. Korošec izjavil, da se želi razgovarjati z dr. Timotijevičem med štirimi očmi.

Brezplodna ugotovanja o krizi v Beogradu prinaša zopet časopisje v vseh mogočih varijacijah: regent bo posredoval, da se doseže sporazum med strankami; opozicijski blok je podal za vlado nesprejemljive pogoje; v okolici regenta delajo uplívne osebe na to, da se sestavi uradniška vlada, ki bi naj izvedla volitve v novo narodno predstavništvo. Vse to so po večini puste kombinacije. Kakor je danes položaj, bo sedanji parlament 15. tm. razpuščen in sedanja vlada izvede do meseca junija nove volitve. Med tem

pa se izvrše tudi volitve v vseh občinah države.

Rečani za Jugoslavijo. Pod tem naslovom prinaša »Slovenec« izvirno poročilo, po katerem je predsednik avtonomne demokratske reške stranke Gottardi poslal dr. Trumbiču v Pariz brzojavko, v kateri pravi, da razen nekaterih zločincev, ni noben Rečan za aneksijo Reke po Italiji, niti za zvezo Italije po suhem z Reko. Čeprav je (Gottardi) za absolutno svobodo reškega pristanišča, vendar izjavlja v svojem in imenu svoje in socialistične stranke, da raje sprejme jugoslovansko aneksijo, kakor pa rešitev po Nittijevem predlogu. V kratkem hoče poslati poverjeno polnomočno izjavo obeh strank dr. Trumbiču.

Italija popušča. Kakor je informirala naša pariška delegacija vlado, je italijanski zunanji minister Scialoja v zadnjih dneh ponovno posetil Milleranda. Kakor se govori, je pridobil Scialoja predsednika Milleranda za italijansko stališče v jadranskem vprašanju, pa samo pod pogojem, da dobi Italija sicer prikrito ali neprikrto Reko v suvereniteto, vendar pa v ostalem obstane Wilsonova črta. S tem se torej odreka Italija nepretrgani teritorialni zvezi z Reko, tako, da bi Voloska in Opatija ostali Jugoslaviji.

Nitti prosi Ameriko. Nitti je poslal po poročilu »Vedette d' Italia« oktobra 11. Lansingu, tajniku zunanjih stvari, dve noti, v katerih roti ameriško vlado, naj prizna Italiji Reko in kos obale. Italija bi v zameno dala narediti na svoje stroške primerno pristanišče v Bakru za Jugoslavijo. Vidi se, kako važnost polaga Italija na to, da dobi teritorialno zvezo z Reko.

Novi italijanski napor. Italija bi rada na vse načine pridobila francosko javno mnenje, ki se je po našem odgovoru na ultimatum zaveznikov močno naklonilo v naš prid. Italiji prijazno francosko časopisje se na vso moč trudi vplivati na francoske in angleške državnike. Pojavlja se zopet komentiranje, da je ultimatum smatrati resničnim, ne kot nov predlog ter da vsebuje zaenkrat definitivno, čeprav še le pogojno rešitev jadranskega vprašanja.

Italijanski gromovnik, min. predsednik Nitti je 7. tm. imel svoj dolgo pričakovani veliki govor v italijanski zbornici. Povedati pa ni vedel drugega, nego da si pravzaprav ne ve pomagati. Jugoslavija je odklonila noto zaveznikov — Italija bi naj izvedla londonski pakt — toda storiti bi morala to z žrtvovanjem Reke, ki ni obsežena v paktu. Priznal je nadalje, da je neumnost, smatrati celo Jadransko morje kot italijansko in zapirati Jugoslovanom izhod na morje. Vsaj nekaj pametnih besed.

Besedilo londonske pogodbe sta angleški in francoski poslanik še le 9. tm. izročila naši vladi. Izrazila sta obenem željo, naj bi naša vlada sprejela noto zaveznikov z dne 20. jan., ker bi sicer Italija dobila proste roke in bi izvedla londonsko pogodbo.

Madžarska mobilizira. Budimpeštanska vlada je baje odredila mobilizacijo vseh razredov od 1890. leta. Po mestu so nabiti lepaki in vršijo se shodi. — Vsa akcija je naperjena proti Rumuniji.

Plebiscit na Tešinskem. Kakor poroča Češke Slovo, se bo po izjavi predsedstva entente komisije vršilo ljudsko glasovanje v Tešinskem in Zgornji Sleziji najbrž dne 4. marca tl.

Na Bolgarskem so se izvršile volitve v nove okrožne svete. Največji uspeh je dosegla agrarna stranka. Meščanski blok je dobil 250.000, komunisti 140.000 glasov. Socijalisti so izgubili do 60.000 glasov.

V Gdansk so vkorakale 8. tm. poljske čete. Poljsko časopisje ta dan navdušeno proslavlja, narodna skupščina je imela slavnostno sejo.

Sibirijo zapuščajo japonske čete na povelje japonske vlade.

Tudi Nemčija zahteva voľne zločince. »Lokalanzeiger« poroča, da namerala tudi Nemčija zahtevati od antarte vojne zločince. Na nemški listi se nahajajo le imena takih, ki so dejansko izvršili zločine zoper vojno pravo, ni pa nobenih državljanov ali vojskovodij zaznamovanih.

IZ KOROTANA

K spoznanju prihajajo na Koroškem v pasu A tudi Nemci. Odkar je v Velikovcu slovenska banka, ki zamenjuje za nemško-avstrijski denar, ki ga ima tam še mnogo ljudi, po dnevnem kurzu, vidijo ljudje, da je nemško-avstrijska

krona komaj tretjino toliko vredna ko naša. Zato so tudi trdovratni Nemci in nemškutarji začeli premišljevali in pravijo, da raje, nego bi šli glasovat za falično Avstrijo, sploh ne gredo glasovat.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Vabilo

na zbor zaupnikov JDS.

ki se vrši dne 29. februarja v dvorani hotela Union v Ljubljani. Začetek točno ob 10. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Notranji politični položaj s posebnim ozirom na krizo v deželni vladi v Ljubljani, občinske in državnoborske volitve. Poroča dr. Gregor Žerjav.
2. Ustanovitev enotne demokratske stranke. Poroča dr. Vekoslav Kukovec.
- 3. Slučajnosti.

Načelstvo »Jugoslov. demokrat. stranke« v Ljubljani.

MARIBORSKE NOVICE.

Maribor. V Gradcu je umrl odpuščen sodni nadsvetnik Kronasser, ki je bil v Mariboru hud Nemec.

»Straža« je posvetila zopet polista vladnemu komisarju dr. Pfeiferju, ker je ovadil Žebota radi poskušene podkupovanja. Velika duševna revščina mora razsajati v uredništvu Cirilove tiskarne, da ne vedo drugega pisati. Nič pa ne poroča »Straža«, koliko so njene ovčice zopet nabrale za »ubogega« hišnega posestnika in kmeta ter državnega nadzornika in tajnika Žebota. Zadnjič nam je stavec pomotoma izpuštil, da je daroval za Žebota tudi »Gospodar« 100 K, Kmečka Zveza 100 K in dr. Verstovšek 50 K (ta lahko, ker vleče mastno profesorsko plačo, pa nič ne poučuje). »Straža«, »Straža«, moralo pač slabo stražiti!

Društvo »Jadran« so ustanovili v Mariboru dne 11. tm. tam stanujoči begunci in prebivalci po Italijanih zasedenega ozemlja.

Tihotapci. Obmejni komisariat v Spilju je po dolgotrajnem zasledovanju zasačil tihotapsko družbo, ki se je bavila s pomočjo nekaterih finančnih stražnikov z iztihotapljanjem tobaka in živil v Avstrijo. Sodrgo so aretirali, dotične finančne stražnike pa so izročili mariborskemu porotnemu sodišču.

PTUJSKE NOVICE.

Ptuj. V zadružni register je vpisano Konzumno društvo za ptujski politični okraj, v čegar načelstvu so sledeči gospodi: Josip Gorup, nadučitelj, načelnik; dr. Ludevit Jenko, zdravnik, načelnikov namestnik; Josip Zupanc, vinarski inštruktor; Franc Perko, višji davčni upravitelj v p.; dr. Alojz Visenjak, odvetnik; Karel Toplak, mestni upravitelj; Anton Kosi, vladni koncipist — vsi v Ptuj.

CELJSKE NOVICE.

Na pustno soboto Sokolski ples. Vabila so bila odposlana sledečim celjskim društvom: Čitalnici, CM podružnicam v mestu, Gaberju in Bregu, Celj. povski mu društvu, Oljki, Dram. društvu, Trg. in obrt. društvu, odseku Plan. društva, Klubu napr. akad., Sport. klubu, Glasb. Matici. Izven Celja se vabila niso razpošiljala, vabljeni so pa vsa društva, ki imajo isti ali slíčni naslov in služijo nar. svrham.

Seja volilnega odbora JDS v Celju je danes 12. tm. ob 8. uri zvečer v uredništvu »Nove Dobe«.

Premena posesti. Staroznana Radejeva gostilna na Bregu se preseli iz dozdajnega poslopja, ki je prešlo z nakupom v roke nekega železničarja za 130.000 K, v poslopje na drugi strani ceste. — Herzmannovo dvonadstropno hišo na Bregu je kupil Amerikaneec Plauštajner iz St. Petra pod Sv. Gor.

Podružnica Jadranske banke v Celju prične posloovati prihodnji teden v poslopju hotela Evropa nad trgovino Sirce & Drofenik.

Odlikovanje v sodni službi. Naslov in značaj dvornosodnega svetnika (5. čin. razr.) je podeljen predsedniku okrožnega sodišča v Celju dr. Jos. Kotniku. Čestitamo!

Mesto venca na grob gospej Anki Čušovi v Celju so darovali davčni uradniki v Celju 100 K za Dijaško kuhinjo v Celju.

Iz uradnih krogov se v nadaljevanje zadnjega poročila še dostavlja, da je sodni nadoficijal Ivanšek iz hvalečnosti, ker ga ob preobratu niso odpustili iz službe, še celo prošil za razpisano mesto pisarniškega predstojnika v VIII. razredu. Intervenal je ba je tudi že na mero-dajnih mestih v Ljubljani in ima ba je tudi obljubo že v žepu, da dobi to mesto v škodo slovenskim proslcem. Torej nem-skatar na vodilnem mestu po protekciji Slovencev! Če se je pod prejšnjim nem-skim režimom slov. uradnik očitno kazal Slovenca, je moral na povelje Volksratha ali pa samo na migljaj kakoga zakotnega nemškega lističa takoj odriniti na Gornje Štajersko ali pa v kak od železnice od-daljen kraj — zur Abkühlung —. Kaka razlika sedaj in prej! Ali naj to služi v okrepitev slov. uradn. življa v pomembnem Celju? — Renegatu Ivanšku ena-kovreden je njegov ožji prijatelj sodni oficijal Prelog, kateri je tudi še le kot bivši rač. podčastnik pri celjskem pešpol-ku postal iz Slovenca strasten in priston Nemec. Tudi ta uživa vse ugodnosti v uradniški villi in sedi na varnem pri okrožnem sodišču v Celju. Tudi ta je po-dlican, da vzdržuje in izpopolnjuje nem-sko sodno uradn. kolonijo v Celju. Ko je še njegova soproga bila prodajalka v tra-fiki Narodnega doma, je seveda še čutila slovenski, a sedaj! Sin njihov se je moral seveda na tukajšnji slov. trgovski šoli vpisati kot Nemec, ker po njenju stari-šev biva v Celju še vedno samo »Herren-volk«, četudi je kruh jugoslovanski. — Zadnji članek pa še ta ni!

Sosvet mestne občine. Poverjeništvu za notranje zadeve je imenovalo name-stno izstopivših članov Josipa Marna in Vinka Orosela kot prisednika v sosvet gerenta mestne občine celjske Karola Pe-teljana, železničarja in Viktorja Moško-na, tiskarja v Celju.

V hotelu »Pri belem volu« se vrši danes, na debeli četrtek ali mali pust do-mača veselica. — Zabava bo neprisljena.

V priročnem obljemu sta zopet celj-ski nemški listič in pa ljubljanski socija-listični »Napreje«. Slednji prinaša psovke na nas, celjski nemški listič pa jih s slas-tjo ponatiskuje. Blagor ubogim na duhu! Mi se samo — smehljamo!

Usuje se že čez dva meseca prodaja po novih znižanih cenah. Strokovnjaki-čevljariji so nas informirali, da smejo sta-ti čevlji na podlagi teh novih cen kvečje-mu 200 do 300 K in povsod drugod, tudi v Ljubljani, resnično ne stanejo več. Po celjskih izlozbah pa še vedno strajajo s cenami po 400 K in še višje. Daljne kora-ke naj stori občinstvo samo, če se oblasti ne zganejo. Opazili smo tudi, da stanejo klobuki samo v Celju čez 500 K, povsod drugod pa kvečjemu 400 K.

Cene v izlozbenih oknih mora imeti vsak prodajalec na blagu, izvzeto je sa-mo luksuz-blago. Nekateri trgovci se za to vladno odredbo sploh ne zinenijo ali pa jo izvajajo samo površno, drugi ozna-čujejo kar vso svojo zalogo za »gizda-linsko blago«, kakor Krick in še par dru-gih bratcev. Po celjskih ulicah promeni-rajo od jutra do večera redarji — ali ti nič ne vidijo?

Obrijništvo iz Celja in okolice je vab-ljeno, da se udeleži v čimvečjem številu sokolskega plesa v soboto, dne 14. tm. v Narodnem domu. — Občeslovensko obrt-no društvo v Celju.

Ostudna klerikalna agitacija. Dijaki celjske gimnazije, ki hodijo ob nedeljan domov in vsled tega izostanejo od službe božje v Celju, morajo prinesiti od doma-čega župnika vedno potkčila, da so bili doma pri maši. Nedavno se je enemu zgodilo, da mu je župnik hotel dati potr-dilo le pod pogojem, če vpli (dijak je slu-čajno že vollec!) s klerikalno stranko. Značilna vsiljivost! Zadeva se bo seveda obravnavala tudi na drugem mestu. Zna-čilno je, da je eden izmed obeh katehetov na gimnaziji to župnikovo dejanje obso-dil, dočim se drugi peha celo okoli šol-skih slug z agitacijo za svojo stranko.

Prošnja za bolno ženo. Mati nedav-no umrlega učenca Zvezne tiskarne, Fr. Predovnika, gospa Marija Predovnik je hudo obolela in je brez vseh sredstev. Prosimo dobrosrčne ljudi, da ji priskoči-jo na pomoč z darovi, katere sprejema uredništvo »Nove Dobe«.

Nezavednost je pri mnogih naših lju-dih ostala v Jugoslaviji žal ista kot je bi-la v bivši Avstriji. Za umrlo zavedno Slo-venko se naroče poleg slovenskih tudi nemški parte, naši slovenski trgovci do-pisujejo s celjskimi nemškimi trgovci ka-kor Rakusch še vedno samonemško, da-si imajo ti slovenske korespondente, itd.

All bomo res morali začeti staviti vse take elemente na pranger pred našo jav-nost?

Zgubljeno in najdeno. Zgubila se je črna, usnjata denarnica z vsebino 35 K, zlato žensko uro vredno 1000 K ter vizit-nicami glasečimi se na Justino Lužički; nadalje črnousnjata denarnica z vsebino 150 K, knjižico konz. društva Ljubljana, podružnica Celje na ime Ivan Potočnik; slednjič nov ženski čreveljček iz belega usnja vreden 200 K. Oddati je vse pri mestnem magistratu. — Našel se je v Prešernovi ulici dne 30. decembra 1. 80-kronski bankovec; dne 17. junija 1919 v davčnem uradu dežnik; dne 13. decem-bra 11. leta na starem evang. pokopališču. Askerčeva ulica, vojaško vozno pogrinja-lo z napisom »k. u. k. Milit.-Verpflegsmagazin Wien« in dve verigi, ena z zname-njem A. M.; konečno 18. decembra 11. na cesti proti Levcu denarnica z vsebino 38 kron, listkom mestne tehnične št. 1909 na ime Ušen v Petrovčah. Reči se dobi proti dokazu lastninske pravice na mestnem magistratu.

DNEVNE NOVICE.

Sleparije agitatorjev »Kmečke zve-ze«. Agitatorji in priganjaci SLS trobitjo med kmete, da dobijo sol, galico in druge gospodarske potrebščine le kmetije, ki bodo v »Kmečki zvezi«. Tudi zemljo iz agrarne reforme bi dobili le »Zvezarji«. — S tem in enakimi sleparijami begajo kmečko ljudstvo ter lovijo poljedelce v svojo klerikalno »Kmečko zvezo«. Raz-vidno je, da je »Slovenska ljudska stran-ka« in njena »Kmečka zveza« pač že na psu, komaj da se še drži pokoncu radi bi jo spet podprli, pa se jim ne bo posrečilo. Časi, ko je kmet zaupal samo »gospodu«, so minuli, naši kmetje mislijo samostojno in ne bodo šli tem laži-obljubam na lim. Naša država nima za klerikalce nobene »večje mere«, kakor za druge!

Šahovski mojster dr. Milan Vidmar igral je v Ljubljani zadnje dni simultan-sko igro z 27 nasprotniki. Dobil je 21 iger, medtem ko je zgubil 2, zadnje štiri so pa ostale neodločene (remis). Zanima-nje je bilo zelo veliko. Igre se je vdeležila tudi neka dama, ki se je hrabro borila, vendar je mojster obvladal tudi njeno u-metnost. — Pripravlja se šahovski turnir na Bledu, ki se bo vršil sredi poletja. Va-bilo se bo mednarodne šahovske mojstre, ki se bodo gotovo odzvali vabilu ter radi prihiteli v naš raj. Kolike važnosti bo to za tujski promet, je samoočebi umevno. Bled bo postal v kratkem svetovno leto-višče prvega reda.

Kontrola na železnici je zadnji čas precej stroga. Državna policija preiskuje potnikom prtljago in vedno zapleni pre-cej tobaka, ki je namenjen veriženju. — Potnike opozarjamo, da ne potujejo brez legitimacij.

Proti verižnikom in navijanju cen ter tihotapstvu ustanovil se je po lju-bljanskem vzorcu tudi v Zagrebu urad, ki bo deloval v dobrobit tamošnjim odnoša-jem. Tudi po Zagrebu mrkoli golazen, ki bi rada čez noč postala bogata.

Proti draginji. Dne 7. tm. vršila se je v kabinetu ministra za prehrano konfe-rencia, na kateri je predlagal minister pre-hrane sredstva za pobijanje draginje.

Prošnje za naknadno kolikovanje bankovcev. Vsled naloga ministrstva za finance (generalni inspektorat) se daje na znanje, da poteče rok za vlaganje takih prošenj s 15. februarjem tl. Po tem dne-vu vloženih prošenj generalni inspektorat ne bode jemal več v pretres. Predsed-stvo delegacije ministrstva financ v Ljub-ljani.

Zagrebski vlak so upeljali med Ma-riborom in Zagrebom par dni po ustano-vitvi železniškega ravnanstva v Zagre-bu. Vlak je namenjen očitno samo za grebškim in mariborskim krivonosim ve-rižnikom.

Nemški odvetniki se vračajo? Urad-ni list objavlja, da je bil vpisan v imenik odvetniške zbornice odvetnik dr. Artur pl. Wurzbach s sedežem v Ljubljani.

»Edinstvo, glasilo primorskih Sloven-cev« še vedno izhaja kot dnevnik v Trstu in sicer celo v povečani obliki ter prav krepko in odločno brani pravice sloven-skega naroda; v Gorici pa izhaja »Go-riška Straža«, ki zadnji čas naravnost ra-dikalno piše. Naših bratov v Primorju to-rej tudi italijanska okupacija ni prav nič uklonila.

Štirinajst let je že vsega skupaj pri-sodil tekom svojega kratkega poslova-nja ljubljanski urad proti verižništvu raz-nim dražilec in verižnikom iz vseh sta-

nov ter seve poleg tega naložil tudi pri-merne denarne globe in zaplenil mnogo blaga. Podružnico tega urada so ustano-vili v Mariboru, rabili pa bi jo tudi v Ce-lju.

650 vagonov blaga je zastalo v Ma-riboru nezacarinjenih, ker je postopanje srbskega carinskega zakona tako okor-no. Nadaljni promet so morali radi tega začasno ustaviti.

DOPISI.

Žalec. Učiteljstvo ljudske šole v Žalcu je priredilo v prid ubogim šolarjem — posebno v nakup prepotrebne obutla — zbirko prostovoljnih pri-spevkov; v to svrhu so darovali: gospod veletrgovec V. Vabič 2000 K (dvatisoč kron); g. trgovec Juro Krašovic 500 K; g. in ga. Ed. in Fani Kukec in gospa Olobočnik-Vrečer po 200 K; g. invalid Franjo Žagar 100 K; g. dr. R. Bergmann in g. Rudolf Hrovat po 50 K; ga. Franja dr. Bergmann-ova, ga. Hausenbichler Elizabeta, g. Hodnik Franc, g. Senica Maks, g. Šoster Janko, g. Ivan Vizo-višek po 20 K; po 10 K so darovali: gđ. Kajtna Steti, gđ. Oplotnik Fani, gđ. Virant Franc in J. Kopušar; gospod Kranjc Matija in g. Pilihi Viktor sta pa otrokom darovala staro perilo, obleko in obutla.

Lovsko društvo v Sv. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo dne 15. tm. ob 7. uri zvečer v gostilni g. Franc Vedenika plesni venček, na kojega se slav-občinstvo vlijudno vabi. Odbor.

Rečica ob Savinji. Dne 15. sveča-na priredi tukajšnja prostovoljna požar-na bramba večjo pustno zabavo s šalji-vim samospevom, burko »Čitalnica pri Branjevki«, srečolovom, šaljivo pošto in s plesom. Začetek točno ob pol 16. uri. — Ker bo prireditev zelo kratkočasna, se vabi občinstvo na mnogobrojen obisk.

Šmarje pri Jelšah. Za šmarski sod-ni okraj se je ustanovila Gospodarska zadruga, ki bo razpečevala kmetijske in obrtne izdelke svojih članov, oskrbovala članom gospodarske potrebščine, nabav-ljala kmetijske stroje in jih posojala čla-nom. V načelstvu so: odvetnik dr. Zabu-kovšek kot načelnik, Mihael Skale, po-sestnik, načelnikov namestnik ter Anton Mlakar, posestnik v Bodrišni vasi, Anton Peperko, posestnik na Belem, Franc Rupnik, posestnik v Polžanski vasi, Ja-nez Zupanc, posest. v Spodnjih Mestinih in Andrej Zdošek, posestnik v Dolgi gori.

Poljčane. Vlada je razpisala službo zdravnika za zdravstveno okrožje Polj-čane s sedežem v Studenčah.

Slov. Bistrica. Čitalnični plesni ven-ček se vrši v soboto, dne 14. svečana tl. v dvorani okrajne hranilnice ob pol 20. uri zvečer. Vstopnina za osebo 10 K. Igra salonski orkester.

Iz St. Jakoba v Slov. gor. Po smrti gerenta Alojza Jager, poverilo i poverje-ništvu za notranje zadeve vodstvo občin-skih poslov v Zgornjem St. Jakobskem dolu posestniku Janezu Trojnerju. Za prisednika sta imenovana še Alojz Cer-nečič in Benedikt Senčič, oba v Zgor-njem St. Jakobskem dolu.

Iz Trsta. Iz nekega pisma z dne 22. jan. 1920 iz Trsta posnememo: Lepe reči se gode tu, davkl čez glavo, štrajki na dnevnem redu, širjenje kulture z roponi, tatvino itd. Blagor vam, ki vsaj živite, če ne v najboljših, pa vendar bolj urejenih razmerah, kot so pa pri nas. Rečem od-krito, da takšnih homatij nimajo niti v boljševiški Rusiji kot so v Italiji. Potem se pa še hvalijo, kako visoki, plemeniti in dobri so Italijani. Eno slovensko šolo v Trstu so nam dovolili, ko bi jih morali deset; ne dovolje nam pa niti tega, da bi si šolo otvorili s svojim denarjem. — Naj bo! Saj bo tudi tega enkrat konec. Men-da poprej, nego si Italija misli. Mislim, da bo njena poprej smrt nego pa Reka. — Tržaška šentjakobska mladina, pod pred-sedstvom Josipa Šorna priredi 14. sveča-čana 1920 v korist Ciril-Metodovih šol v Narodnem domu v Trstu veliko predpu-stno maškerado.

TRGOVINA, OBRT IN NA-RODNO GOSPODARSTVO.

Izmenjava kron. Kakor smo že poročali, počela se je te dni izmenjava kronskih bankovcev v nove kronsko-dinarske novčance. V prvi vrsti se vrši izmenjava v bivši Srbiji in Črnogori. Tam se bodo povlekli stari avstrijski bankovci do 25 tm. iz prometa in bo zanaprej kronsko-dinarska novčanica

obvezno plačilno sredstvo. V teh po-krajinah se od 26. tm. naprej ne sme plačevati več, ne s starimi avstrijskimi bankovci, ne s starimi srbskimi dinarji. Do 5. marca 1920 bodo državne bla-gajne še zamenjavale stare avstr.-ograke bankovce; po tem dnevu izgubijo vred-nost popolnoma (izvzemši 10-, 2- in 1-kronke). V Sloveniji, Hrvaškem, Bosni itd. kjer je bila avstro-ogrška krona veljava vpeljana, obdržijo tako avstrijski kakor dinarski bankovci in kronsko-dinarske novčance plačilno veljavo, dokler ne bo tudi tu izpeljana zame-njava v same kronko-dinarske nov-čane. Po izmenjavi ostanje še 10-, 2- in 1-kronski avstrijski bankovci v veljavi in prometu.

Nacionalizacija industrije. Mnogo podjetij v Jugoslaviji je založeno z in-zemskim kapitalom. Kakor slišimo, se snuje velika industrijska banka, ki bi naj prevzela nacionalizacijo tujih podjetij ter tako spravila zaslužek domačemu nara-du v korist. To podjetje hoče tudi skrbeti, da tujci ne bodo zamogli v naši državi izkoriščati naših naravnih zakla-dov, da ne bodo dobivali koncesij v indu-strijske svrhe, dokler ne bodo naši dr-žavljeni sami zamogli otvoriti podjetij.

Semensko žito. Ministrstvo za pre-hrano hoče dobiti semensko žito, kate-ro se naj razdeli med kinetovalce v svr-ho sejanja, ker lanska jesen ni bila za se-janje povoljna in je ostalo veliko zemlje neposejane. Žitni zavod v Ljubljani bo iz-vedel dovoz tega žita in ga bo izročil Slovenski kmetijski družbi, da ga razdeli. Naročila naj se vpošljejo tej družbi v Ljubljano.

Tobak na Češkem. Češki finančni minister Sonntag je pred kratkim izjavil v državnem zboru, da je Češka sedaj s tobakom zadostno preskrbljena in da fi-nančna uprava prebivalstvu ne daje več bukovega listja, ampak resnični tobak. Poskusili so tudi na Moravskem v petih okrajih saditi tobak in so se ba je vsi po-skusi dobro posrečili. Država pa ne mo-re dovoliti prostega sajenja tobaka, ker ima iz tabačnega monopola velike do-hodke. Minister tudi upa, da bo že mese-ca junija tl. lahko odpravil tobačne karte.

Zvišanje cen poštini vrednoticam. Vsled podraženja papirja in tiskarskih proizvodov vobče je povzročila poštna u-prava prodajno ceno brzojavnih golic od 4 na 10 v, poštno-nakazničnih golic od 6 na 10 v, povzetih spremnic od 16 na 30 vin., navadnih poštinih spremnic od 16 na 20 v in zavitek uradnih dopisnic (le za državne urade, ki uživajo prostost poš-tnine) od 8 v na 1 K 50 v. — Te cene sto-pijo v veljavo 15. tm.

Agrarna reforma. Glavni poverjenik ministrstva za agrarno reformo v Slove-niji je izdal glede sekanja in oddaje lesa sledeče odredbe: Vsaka oddaja lesa, bo-di si na panju ali rezanega blaga in vsako oferiranje lesa je začasno, do nadaljne obvestitve zistirano, četudi obstoje morda s posameznimi eksplotacijskimi dru-žbami kake tozadevne pogodbe, ki pa ni-so od glavnega poverjeništvu odobrene. Skleniti oziroma izvršiti se smejo le od-daje in pogodbe, ki so bile tuuradno že odobrene ali vsaj obravnavane. Slednje je seveda predložiti še v potrditev. Ta-časno se ne bo potrdila nobena pogodba, ki se sklne proti tej prepovedi. Proti sa-molastnim oddajam se bo postopalo z re-presalijami. Kdor še ni zadostil tuuradni odredbi z dne 8. oktobra 1919, št. 2832, zadevajoči prijavo leta 1920 namerava-nega sekanja, naj to nemudoma stori in poročilo semkaj vpošlje. Glede sekanja veljajo iz gozdnopolicijskega stališča ob-stoječi predpisi. Predpogaj sekanja, kate-remu bo treba tuuradne potrditve, je do-voljenje okrajnega političnega oblastva, katero si imajo čimprej oskrbeti uprave veleposestev.

RAZNE VESTI.

Mlin pod zemljo. Nekateri var-šavske kavarne so imele vedno sveže pecivo iz bele moke. To je delo mestnim oblastim veliko preglavico, ker sicer ni bilo nikjer dobiti bele moke. Po dolgotrajnemu poizvedovanju je našla policija podzemeljski mlin, v katerem je neki žid Bauman mlel. Našli so dosti moke in veliko zalogo neiz-mletega žita. Žida so pa zaprli.

Diamantna polja, neizmerno ob-širna, so odkrili v deželi Bečuanov v Kap-koloniji v južni Afriki. Protektorat čez kolonijo ima Anglija.

Rusko carsko krono, katero so po govorici skrili boljševiki, so zasle-

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacinjenje, prevozi z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

145 50-2

Največje domače podjetje v Jugoslaviji

„Balkan“

Trgovsko, špedicijska in komisijska delniška družba,
Maribor.

Pisarna: Reiserjnova ulica št. 1. Telefon interurban št. 375.
Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorske kupčije.

Komisijska:

Prevzame se blago vseh vrst v prodajo.

dili v Krakovu. Kakor pišejo varšavski listi, naredila je krakovska policija pri nekem dr. Schwarzu hišno preiskavo, pri kateri se je našla carjeva krona, dijamant in svileni čilmi, vse okrašeno z dragulji. Dr. Schwarz ni mogel povolno odgovoriti, odkod je te dragocenosti dobil.

Spoznanje. A: Povejte mi no, kdaj ste spoznali svojo soprogo? B: No, da vam povem resnico, spoznal sem jo tri tedne po poroki!

Zadnja poročila

Konec krize v deželni vladi v Ljubljani.

Ljubljana, 11. febr. Kriza v naši deželni vladi bo te dni sporazumno rešena tako, da osrednja vlada sprejme demisijsko dr. Zerjavo, poveri sestavo nove deželne vlade dozdajšnemu trgovskemu ministru dr. Albertu Kramerju, članu JDS. Poleg njega stopita v vlado še dva člana JDS, 2 socialista in 1 član Samostojne kmet. stranke.

Londonski pakt.

Lyon, 11. febr. »Temps« poroča, da angleški in francoski poslanik v Beogradu ob času, ko sta naredila demaršo pri naši vladi o vsebini londonske pogodbe, nista imela še besedila iste v roki. Izročila sta ga šele pozneje. Ministrski predsednik Davidović je poslanika nato pismeno obvestil, da ima naša delegacija v Parizu dovolj zadostna in izčrpna navodila, da lahko odgovarja na predloge in posredovanja in da torej ne bo odgovarjala vlada iz Beograda. Zavezniske vlade se naj obračajo neposredno na našo mirovno delegacijo v Parizu.

Nevarnost železničarske stavke na Francoskem odstranjena.

Pariz, 10. februarja. Zdi se, da je nevarnost železničarske stavke na Francoskem odstranjena.

Millerand potuje v London.

Lyon, 11. febr. Predsednik francoske republike odpotuje v sredo v London. Potovanje je političnega in gospodarskega pomena in ga bodo spremljali na tem potovanju tudi finančni minister in tehnični izvedenci različnih departamentov. Kakor poroča »Matin«, pelje se tudi maršal Foch v spremstvu enega izmed generalov s predsednikom. Na dnevnem redu posvetovanj v Londonu je med drugim tudi vprašanje Rusije, Turčije in versailleske pogodbe.

Antanta odklanja nemške prošnje za letala.

Lyon, 11. febr. »Temps« poroča o konferenci poslaničkov v Parizu, na kateri se je odklonila prošnja Nemčije, da se ji dopusti večje število letal v svrhu izvežbanja policijske službe.

Insolventnost.

Dunaj, 11. februarja. Listi poročajo, da je banka Julius Cermos & Cie ustavila plačila. Pasiva znašajo 13 milijonov kron. Banka ponuja 25% poravnavo. Poloma so krive nezdrave spekulacije.

Listnica uredništva.

Sv. Tomaž pri Ormožu: Ne spuščajmo se tudi mi v osebnosti, če to nasprotniki delajo. Delajmo naprej stvarno in v idejnem smislu. Njegovi agitaciji s prižnice bo pa itak kmalu konec, zakaj v nekaj dneh že izide naredba, s katero se bo prepovedala vsaka politična agitacija v cerkvi in bo določena kazen za prestopke zapor od enega tedna naprej. Zdravo!

Mislinja: Taka zadeva, če so dokazi in priče za njeno istinitost, se vendar naznani politični oblasti, ki bo že napravila red. Jaz pa žal resničnosti ne morem kontrolirati. —

Naše so se rokavice v vlaku vozečem iz Maribora skozi Celje. Pojasnila daje upravništvo tega lista.

KINO GABERJE.

Daries, na debeli četrti 12. svečana
ni predstave,
ker se vrši v gostilniških prostorih
domača zabava s plesom.

Čisti dobiček je namenjen za obrtniški sklad.
Vstopnina 4 K. Začetek ob 19. uri.
Kdor ljubi veselo zabavo, naj gotovo pride.

V petek 13. svečana

Evropa poštno ležeče.

Detektivska drama v 4 dejanjih v glavni vlogi **Max Lauda.**

V soboto nov program. 223 1

Imate bolečine! V obrazu? v celnem telesu? Vaše mišice in živci vam odgovorijo? Poizkusite pravi Pellerjev Elza Fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnati ali 2 veliki steklenici 27 K.

Ali trpite na počasnih prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Pellerjeve Elza-kropiljice! 6 škatlic 12 K. Prava, železoder krepujoča švedska tinktura 1 steklenica 12 K, oмот in poština posebej a najceneje.
Evgen V. Peller, Stubica dolnja, Elzatr. št. 356. Hrvatska. 1590 C 15-4

Štev. 83/20.

Razglas.

Ponovno se dogaja, da podjetniki zavarovanju podvrženih obratov ne prijavljajo neizpolnitve § 29 zakona o zavarovanju delavcev zoper neizpolnitve iz l. 1887.

Prvi odstavek tega paragrafa veli, da mora podjetnik ali oni, ki vodi ob času neizpolnitve obrat, vsako neizpolnitve, ki ima za posledico smrt ali več kakor tridnevno delanezmožnost, prijaviti tekom 5 dni, računano od dneva neizpolnitve, v dveh izvodih politični oblasti prve stopinje.

Posledica zanemarjanja zakonitih dolžnosti od strani podjetnikov, če se obvesti o neizpolnitvi pristojna bolniška blagajna, toda šele tedaj, ko je ponesrečenec ozdravil. Splošno se tudi bolniške blagajne ne obveščajo.

Tako ostane ponesrečenec, ki je v mnogih slučajih po končanem lečenju za delo še nezmožen, brez vsake pomoči. Delavska zavarovalnica pa ponesrečenčevi zahtevi za odškodnino ne more takoj ugoditi, ker ima potrebnih podatkov. Na podlagi ponesrečenčeve izjave mora še le zahtevati od podjetnika, da prijavi neizpolnitve in doloži izkaz letnega zaslužka. Podjetniki pa kljub opominom ne izpolnjujejo zakonite dolžnosti v smislu § 35 omenjenega zakona. Tako se rešitev zavleče, ponesrečenec obupa in urgira neprestano rešitev.

Vsled tega opozarja mestni magistrat naj natančneje izpolnjevanje določb § 25 drž. zakona z dne 28. prosinca iz leta 1887, glasom katerih so podjetniki obvezani, da vsako ponesrečenje v njihovem obratu naznanijo politični oblasti (mestnemu magistratu) najkasneje tekom 5 dni. Nadalje je podjetnikova dolžnost, da na podlagi § 35 cit. zakona vsak podjetnik na zahtevo zavarovalnice tekom 8 dni poda vse zahtevane podatke o višini mezde ponesrečenca in drugih delavcev njihovega obrata.

Proti podjetnikom, ki citiranih določb ne bi izpolnjevali, bo politična oblast postopala z vso strogostjo zakona in jih na podlagi § 54 cit. zakona kozovala z globo 2000 K, oziroma zaporom do 20 dni.

Vzorci za prijavo neizpolnitve izdaja mestni magistrat.

Mestni magistrat celjski, 30./1. 1920.

Za vladnega komisarja:
Šubic I. r.

Na pustno nedeljo

se vrši **domača veselica** v hotelu **pri Kroni** v Celju. Svira ciganska godba. Zabava neprisliljena, zato pridite v obilnem številu na krape, dobro kapljico in okusna gorka in mrzla jedila. Za hop-sa-sa svet bo pa ples. Na obilni obisk Vas vabi
Adolf Kovač, restavratel.

229 2-1

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno! 375 52-31

Zalega igrač, galanterijskega, norimberskega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

Zavod „Rodna Gruda“ v Celju

posreduje strogo rečno in kulantno pri nakupu in prodaji realitet (posestev, hiš itd.) Izvolite se oglasiti zaupno pri zastopstvu Gosposka ulica 6/1 ali Benjamina Ipavca ulica 12. 218 1

Gostilna pri Grozdu priredi v nedeljo, dne 15. svečana 1920 prosti zabavni večer s koncertom.

K obilni udeležbi vabi

227 1 **Ignac Šuligoj.****Na prodaj**

sta dva nova črna moška plašča in ena črna obleka. Naslov pove upravništvo. 225 1

Lepa hiša

s 3 sobami, kuhinjo, shrambo, hlevom, velikim vrtom in z lepo vinsko trto okoli hiše, je v Čretu 44 pri Celju takoj na prodaj. Hiša je na lepem suhem prostoru, tik lepe ceste in je za vsako obrt izvrstno pripravljena. Cena se poizve pri posestniku na kolodvoru št. 11j v slov. gor. 221 1

Ena žimnica (matraca) z finim afrikom se lahko takoj natančno po meri naredi pri Jazbecu Ivan, tapetniku, Gaberje 81, stranska cesta od kina. 220 1

Skoraj nova, dolga, siva volnena, **suknja za ženske** se proda. Celje, Ljubljanska cesta 4, I. nadstr. 222 1

Pozor!

Različne komade pohištva, preproge, vrtna utica in lesena ograja se proda. Natančneje se poizve pri gosp. Fuchsu, dimnikarskem mojstru, Strossmajerjeva ulica št. 5. 219 —

Knjigarna, umetnine, muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno

Stroben inženirsko podjetje in tehnična pisarna

inženir dr. Miroslav Kasal

oblasti. poverjeni stavbeni inženir

Ljubljana, Hlišerjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Prevzema v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirске stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstva strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.

224 52-1

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča

99 104-9 **A. Robek.****Sedlarska in tapezarska delavnica****Iv. Strelec**

245 104-95

Celje, Samostanska ulica št. 16.

Viničarja

z večjo družino išče graščak
Josip pl. Kiepac,
202 3-2 Križevci, (Hrvatska).

Pozor!

Posestniki in posredovalci iz dežele! amreke, bukeve, in vsaki drugi les
Hlode, kupi industriji podjetje za inozemstvo. Prevzame in plača se na vsaki postaji. Natančne ponudbe z navedbo dimenzij in cen na Anončni zavod DRAGO BESELIJAK Ljubljana Cankarjevo nabr. 5. 213 3-2

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalozbi:

287 156-44 **Marija Baumgartner**
Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.